

สรุปการประชุมวุฒิสภา
ครั้งที่ ๒๑ สมัยสามัญทั่วไป เป็นพิเศษ
วันจันทร์ที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕

โดยสุพัตรา พรหมศร

สถานีวิทยุกระจ่ายเสียงและวิทยุโทรทัศน์รัฐสภา

การประชุมเริ่มในเวลา ๑๐.๓๗ นาฬิกา นายนิคม ไวยรัชพานิช ประธานวุฒิสภาขึ้น
บัลลังก์ เปิดประชุมและแจ้งให้ที่ประชุมทราบ ๑ เรื่องก่อนเข้าสู่ระเบียบวาระการประชุมคือ
ที่ประชุมรับทราบ การตอบข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาศึกษาร่าง
พระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๖ วุฒิสภา โดยมีเนื้อหาตาม
ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ได้แจ้งข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญ
พิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๖ วุฒิสภา
ในส่วนที่เกี่ยวกับสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติดังนี้

- หน่วยงานขององค์กรตามรัฐธรรมนูญและหน่วยงานอิสระตามรัฐธรรมนูญเป็นหน่วยงานที่
สามารถบริหารงบประมาณได้อย่างอิสระ ดังนั้นเพื่อประกอบการพิจารณาศึกษาของ
วุฒิสภาให้ได้รับข้อมูลที่ครบถ้วน จึงขอให้หน่วยงานขององค์กรตามรัฐธรรมนูญและ
หน่วยงานอิสระตามรัฐธรรมนูญจัดทำงบประมาณคงเหลือในปีที่ผ่านมาว่าได้นำไปจัดสรร
ในรูปแบบใดด้วย
- สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ควรเร่งรัดดำเนินการประชาสัมพันธ์
บทบาทอำนาจหน้าที่ตามภารกิจของหน่วยงานให้แก่ประชาชนได้รับทราบและปฏิบัติตาม
ให้เกิดประสิทธิภาพที่สามารถเป็นที่พึ่งของประชาชนท่ามกลางความขัดแย้งได้ เนื่องจาก
ในปัจจุบันบทบาทด้านการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชนเป็นเรื่องที่อยู่ในความสนใจ
ของประชาชนเป็นอย่างยิ่ง โดยเฉพาะในสถานการณ์ความขัดแย้งของสังคมที่มีความ
รุนแรงส่อไปในทิศทางการใช้ความรุนแรงมากขึ้น งานด้านการคุ้มครองสิทธิมนุษยชนจึงมี
ความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่ง

ในการนี้ สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ขอตอบข้อสังเกตของ
คณะกรรมการวิสามัญ ฯ ดังนี้

๑.สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติได้จัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี
โดยการนำงบประมาณคงเหลือในปีที่ผ่านมาไปใช้ในการส่งเสริมสิทธิมนุษยชนให้กับ
ประชาชน ตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน มาตรา ๒๕๗ ของคณะกรรมการ
สิทธิมนุษยชนแห่งชาติและการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชน
แห่งชาติ ตามบทบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๘

๒. ในส่วนของการประชาสัมพันธ์นั้น สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติได้
ดำเนินการประชาสัมพันธ์บทบาทอำนาจหน้าที่ตามภารกิจของหน่วยงานให้แก่ประชาชนได้รับ

ทราบ โดยจัดสัมมนาและประชาสัมพันธ์ตามสื่อต่าง ๆ โดยประหยัด เพื่อให้เหมาะสมกับงบประมาณรายจ่ายประจำปีที่ได้รับจัดสรร

ภายหลังการรับทราบเรื่องแจ้ง ที่ประชุม ฯ เข้าสู่ระเบียบวาระการประชุมพิจารณาเรื่องด่วนที่ ๑ คือร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอกฎหมายซึ่งคณะกรรมการวิสามัญวุฒิสภาพิจารณาเสร็จแล้ว โดยร่าง พ.ร.บ.ฉบับนี้มีทั้งสิ้น 15 มาตรา มีสาระสำคัญคือกำหนดให้มีผู้ริเริ่ม ในการรวบรวมรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวนไม่ต่ำกว่า 10,000 รายชื่อ ในการเสนอร่าง พ.ร.บ. ที่มีหลักการเกี่ยวกับสิทธิเสรีภาพของชนชาวไทย หรือแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ โดยให้ใช้หลักฐานรับรองเพียงสำเนาบัตรประชาชน แสดงหมายเลข 13 หลักและไม่ต้องใช้สำเนาทะเบียนบ้านตามกฎหมายฉบับเดิม รวมทั้งกำหนดให้มีหน่วยงานช่วยเหลือประชาชนจัดทำร่างกฎหมายได้ด้วย โดยในกรณีที่ผู้ริเริ่มประสงค์จะให้สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร สำนักงานคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย หรือหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการช่วยเหลือในการจัดทำร่าง กฎหมายแก่ประชาชนยกร่างพระราชบัญญัติให้ก่อนที่จะแจ้งประธานรัฐสภา ก็ให้สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร สำนักงานคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย หรือหน่วยงานนั้นดำเนินการให้ตามควรแก่กรณีโดยไม่ชักช้า ทั้งยังกำหนดระยะเวลาให้ประธานรัฐสภาตรวจสอบความถูกต้องของเอกสารภายใน 45 วัน และกรณีรายชื่อไม่ครบก็ให้แจ้งผู้ริเริ่มรวบรวมต่อให้ครบภายใน 90 วันนับแต่ได้รับแจ้งจากประธานรัฐสภา ซึ่งถ้าพ้นกำหนดระยะเวลาดังกล่าวยังมีได้เสนอการเข้าชื่อเพิ่มเติมจนครบถ้วน ให้ประธานรัฐสภาสั่งจำหน่ายเรื่องและคืนเรื่องและเอกสารที่เกี่ยวข้องกลับคืนไป และอีกประเด็นหนึ่งก็คือการกำหนดบทลงโทษไว้ 2 มาตรา คือในมาตราที่ 13 ที่ได้กำหนดให้มีการต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 5 ปี หรือปรับไม่เกิน 100,000 บาท ในกรณีที่ให้ ขอให้ หรือรับว่าจะให้ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด แก่ผู้มีสิทธิเลือกตั้งเพื่อจูงใจให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งริเริ่มเข้าชื่อร่วมลงชื่อ ไม่ให้ลงชื่อ หรือให้ถอนชื่อในการเข้าชื่อเสนอร่างพระราชบัญญัติหรือยุติขอแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ รวมทั้ง หลอกหลวง บังคับ ชูเชิญ หรือใช้อิทธิพลคุกคามเพื่อให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งร่วมลงชื่อ ไม่ให้ลงชื่อ หรือให้ถอนชื่อในการเข้าชื่อเสนอร่างพระราชบัญญัติหรือยุติขอแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญและในมาตรา ๑๔ ที่กำหนดว่าผู้ใดลงลายมือชื่อปลอมในเอกสาร หรือใช้ หรืออ้างลายชื่อปลอมเช่นว่านั้น เพื่อให้ผู้หนึ่งผู้ใดหลงเชื่อว่าเป็นลายมือชื่อของผู้เข้าชื่อเสนอร่างพระราชบัญญัติหรือยุติขอแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญที่แท้จริง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสิบปี หรือปรับไม่เกินสองแสนบาทหรือทั้งจำทั้งปรับซึ่งคณะกรรมการเสียงข้างมากของวุฒิสภาไม่เห็นด้วยต้องการให้ตัดออก แต่ในที่สุดที่ประชุมวุฒิสภาก็มีมติให้คงอยู่ตามเดิมทั้งสองมาตรา

สำหรับการอภิปรายของสมาชิก ฯ ได้มีการอภิปรายกันอย่างกว้างขวางต่อประเด็นดังกล่าวอาทิวาทิการให้ข้อสังเกตก่อนหน้าการลงมติในสองมาตราดังกล่าวว่าการตัดสองมาตรานี้จะเป็นอันตรายต่อระบอบประชาธิปไตย เปิดช่องให้มีการคอร์รัปชันอำนาจ โดยการจ้างวานหรือปลอมแปลงรายชื่อเพื่อเสนอร่างกฎหมายที่อาจเปลี่ยนแปลงระบอบการปกครอง โดยเฉพาะใน

ภาวะที่บ้านเมืองมีการแบ่งสีแบ่งข้างอำนาจอยู่ในสังคมการเมืองขณะนี้ จึงไม่เห็นด้วยในการตัดทิ้งสองมาตรานี้ ออก ถ้าเพียงลดโทษลงก็ยังพอรับได้ แต่ตัดออกหมดแบบนี้ขอคัดค้านไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ขณะที่กรรมการในส่วนตัวแทนประชาชนก็อภิปรายแสดงความคิดเห็นว่า เวลาไปรวบรวมรายชื่อประชาชนผู้มีสิทธิเข้าชื่อเสนอกฎหมาย แม้จะรู้ว่าเป็นกฎหมายที่จะให้สิทธิประโยชน์ต่อตนก็ตาม แต่หากรู้ว่าการเข้าชื่อมีโทษกำกับด้วย ก็อาจกลัวที่จะร่วมลงชื่อ และทำให้กระบวนการเข้าชื่อมีอุปสรรคได้ก็คิดว่าเพียงกฎหมายอาญาเรื่องการปลอมแปลงเอกสารก็น่าจะเพียงพอแล้ว

เมื่อพิจารณาเรียงตามลำดับและทบทวนตัวร่างทุกมาตราแล้ว ที่ประชุมลงมติเห็นชอบในวาระที่ ๒ และวาระที่ ๓

จากนั้นที่ประชุม ฯ ได้มีการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ซึ่งเป็นการแก้ไขเพิ่มเติมและผ่านความเห็นชอบจากที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรแล้วเข้ามาสู่ที่ประชุมวุฒิสภาในครั้งนี้ ซึ่งวุฒิสภาจะต้องพิจารณาให้แล้วเสร็จภายใน 30 วันนับแต่วันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๕๕ และร่างพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย ซึ่งจะต้องพิจารณาให้แล้วเสร็จภายใน 60 วัน นับตั้งแต่วันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๕๕ และร่างพระราชบัญญัติทั้ง 2 ฉบับนี้ ถือว่ามีความสำคัญ ซึ่งที่ประชุมต้องให้ความเห็นชอบให้ทันการประชุมคณะทำงานเฉพาะกิจเพื่อดำเนินการมาตรการทางการเงินเกี่ยวกับการฟอกเงิน (Financial Action Task Force on Money Laundering : FATF) หรือ FATF ที่จะมีการขึ้นในเดือนกุมภาพันธ์ ปี 2556 ขึ้นที่กรุงปารีส ประเทศฝรั่งเศส ภายหลังประเทศไทยถูกขึ้นบัญชีดำในประเทศกลุ่มเสี่ยง จากการไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานระหว่างประเทศว่าด้วยการสกัดกั้นการฟอกเงิน ทำให้ประเทศไทยสูญเสียโอกาสการเจรจาเรื่องต่างๆ ภายหลังถูกลดความน่าเชื่อถือในเรื่องนี้

พลตำรวจเอกประชา พรหมนอก รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมในฐานะผู้อำนวยการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ในเบื้องต้นได้ให้เลขาธิการปปง.บันทึกคำถามคำตอบของสมาชิกฯ ที่ได้ให้ข้อสังเกตในวันนี้ไว้ทุกประเด็น และขอเรียนว่า ตั้งแต่น้ำท่วมส.ค - มี.ค เมษายน ๒๕๕๔ และ ๒๓ ส.ค ๕๔ ที่รัฐบาลเข้ามาบริหารประเทศนั้น ในช่วงนั้นองค์กร แพต เอ็ฟ (คณะทำงานเฉพาะกิจเพื่อดำเนินมาตรการทางการเงินเกี่ยวกับการฟอกเงิน) ได้ส่งเจ้าหน้าที่มาพบกับไทยเราถึงปัญหากฎหมายป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินและกฎหมายการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายของไทยเรา เจ้าหน้าที่ของเขาได้แจ้งให้เราทราบหลายเรื่องว่าอะไรจะเกิดขึ้นกับไทยถ้าเราถูกจำกัดตามข้อปฏิบัติตาม FATF สากล ซึ่งไทยเราเป็นหนึ่งในองค์กรที่ต้องปฏิบัติตามสากล หลายสิ่ง หลายประเด็น คำถามว่าเราไม่มีที่ปรึกษากฎหมายหรืออย่างไร ขอเรียนว่า ไอ เอ็ม เอฟ ได้เป็นที่ปรึกษาหลักทางกฎหมายของเราในร่างกฎหมาย ๒ ฉบับนี้และความพร้อมของปปง. และกฎ กติกาที่จะไม่เป็นเครื่องยัดเหนี่ยวทางการเมือง และก็พูดตรง ๆ ว่าถ้าเราไม่รับข้อสังเกตสากลเราก็จะไม่สามารถผ่านบัญชี ดาค เกร์ ลิสต์ หรือบัญชีความไม่

มั่นใจทางด้านการทำธุรกรรมทางการเงินไปได้ ซึ่งประเทศฟิลิปปินส์เองก็โดนไปแล้วแต่เค้าก็สามารถออกกฎหมายบังคับใช้และผ่านปัญหาไปได้ ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ได้มีสมาชิก ฯ อภิปรายกันอย่างกว้างขวางในการจะออกไปบังคับใช้ถึงข้อดี และข้อเสีย ภายหลังการอภิปราย

เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินได้ตอบข้อซักถามสมาชิก ฯ ที่อภิปราย ต่อกฎหมายทั้ง ๒ ฉบับนี้ว่า การออกกฎหมายทั้งสองฉบับนี้มีความจำเป็นในด้านที่ไทยเราจะต้องประสานงานกับต่างประเทศในการขอความร่วมมือด้านการปราบปรามการก่อการร้าย นอกจากนี้ไทยเรายังผูกพันด้านพันธะความมั่นคงระหว่างประเทศด้วย อย่างไรก็ตามอำนาจปง. ในร่าง ฯ นี้ก็จะดูด้านการปราบปรามการฟอกเงินและการก่อการร้ายไม่ได้เป็นการเพิ่มเติมอำนาจแต่อย่างใด สำหรับในมาตรา ๖๑ / ๑ ก็ได้กำหนดมาตรการที่เห็นชัดเจนว่าฝ่ายบริหารไม่สามารถแทรกแซงการทำงานของปง. ได้ ในเรื่องกฎหมายก็ให้ผ่านการพิจารณาของศาลแพ่งและในกฎหมายฉบับนี้ก็ได้ออกกระบวนการทางแพ่งและทางอาญาไว้อย่างชัดเจน ในส่วนการตั้งคณะกรรมการเปรียบเทียบนั้นก็เป็นการลดภาระสถาบันการเงินให้น้อยลง สำหรับทำไม่ไทยจึงถูกขึ้นบัญชีเป็นลำดับที่ ๕ ก็เพราะประเทศไทยมีการดำเนินธุรกิจขนาดใหญ่ผูกพันหลายประเทศจึงมีการต้องคอยระมัดระวังข้อกฎหมาย ระเบียบปฏิบัติให้สอดคล้องกับหลักสากล และต้องรายงานให้ถูกตามมาตรฐานสากลให้ได้ถ้าไม่ได้ก็จะไม่สามารถถูกปลดจากบัญชี ดาค เกรย์ ลิสต์ได้

นอกจากนี้พลตำรวจเอกประชา พรหมนอก รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมยังได้ตอบเพิ่มเติมว่าการยกร่างกฎหมายสองฉบับนี้เป็นการยกร่างเพื่อช่วยวิกฤติการเงินของประเทศและช่วยในการทำธุรกรรมทางการเงินต่างประเทศซึ่งจำเป็นอย่างยิ่งที่ไทยจะต้องมีกฎหมาย ๒ ฉบับนี้ มารองรับ เพราะไทยมีปริมาณการค้าอุตสาหกรรมและมีธุรกรรมการเงินมากในต่างประเทศดังนั้นจึงต้องมีกฎหมาย ๒ ฉบับนี้บังคับใช้ให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากลเพื่อจะได้ทำให้ไทยได้รับความเชื่อมั่นจากต่างชาติในการเพิ่มระดับได้มากขึ้น

หลังจากได้มีการอภิปรายของสมาชิก ฯ และตอบข้อสังเกตโดยรัฐมนตรี ฯ และเลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินแล้ว ประธาน ฯ ได้สั่งให้เลื่อนการลงมติไปในวันอังคารที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๕

ปิดประชุมเวลา ๑๘.๕๙ นาฬิกา